

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ в професионално направление **3.8. Икономика (Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси)**, обявен в Държавен вестник /бр.30/05 април 2024 г./

Рецензент: проф. д-р Марина Ангелова Николова, СА „Д. А. Ценов” – Свищов, научна специалност „Икономика и управление (Аграрна икономика)“, включена в регистъра на академичния състав на Република България в НАЦИД.

Основание за изготвяне на рецензията: *заповед № 047/14.10.2024 г. на Ректора на Висше училище по сигурност и икономика (ВУСИ), Пловдив*

1. Представяне на кандидата

В обявения, в ДВ, бр. 30/05.04.2024г., конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси“ към катедра „Икономика и управление“, участва единствен кандидат - доц. д-р Валери Йорданов Велковски, преподавател във Висше училище по сигурност и икономика (ВУСИ) - гр. Пловдив, който е представил необходимите документи.

2. Основание за написване на рецензията

Рецензията е написана въз основа на Заповед № 047/14.10.2024г. на Ректора на ВУСИ - Пловдив за определяне състава на научното жури, Правилника на ВУСИ за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Решение на проведеното на 12.10.2024г. първо заседание на научното жури.

3. Персонална характеристика на кандидата

Кандидатът доц. д-р Валери Йорданов Велковски е преподавател на трудов договор във Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив (съгласно трудов договор № 262/01.07.2022 г.). През 2020г. Валери Велковски придобива докторска степен (съгласно диплома № 2020020/28.09.2020 г.) по научна специалност „Икономика и управление (аграрна икономика)“.

Биографията на кандидата по настоящата конкурсна процедура показва висока експертиза и доказан управленски капацитет. Богатият професионален и управленски опит в различни сфери (производствена, местно самоуправление, правна), видно от неговата автобиография, са логичен резултат от непрекъснатата квалификация, натрупване на знания, умения и компетенции в различни образователни институции. Кандидатът притежава 3 (три) дипломи за висше образование с ОКС „Магистър“, Диплома за ОНС „Доктор“ и Диплома за академичната длъжност „Доцент“:

- **УНСС гр. София, 1999г.** Диплома за висше образование с рег. № 663/1999 г., специалност „Маркетинг и Мениджмънт“, професионална квалификация „Магистър по Икономика“;
- **Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, 2005 г.** Диплома за висше образование с рег. № 22621/2005г., специалност „Право“, професионална квалификация „Юрист“;
- **Технически университет - гр. Варна, 2007г.** Диплома за висше образование с рег. № 037055/21.03.2007 г., специалност „Публична Администрация“, професионална квалификация „Магистър по Публична Администрация“;
- **Стопанска Академия „Д. А. Ценов“- гр. Свищов, 2020г.** Диплома за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“, научна специалност „Икономика и управление (аграрна икономика)“;
- **Висше училище по сигурност и икономика - гр. Пловдив, 2022г.** Диплома за присъждане на академична длъжност „Доцент“,

професионално направление 3.8. Икономика („Регулиране на процесите и дейностите в земеделските територии“), Протокол № 6/28.06.2022г. от заседание на Академичния съвет на ВУСИ - Пловдив.

Професионалното развитие на доц. д-р Валери Велковски е впечатляващо и намира израз в заемането на различни управленски позиции през годините. В хронологичен ред е заемал ръководни длъжности, както следва: Ръководител група, фирма „Здравец“, ЕООД гр. Враца (06.11.1984 г. - 11.04.1994г.); Заместник Директор на СП „Ученически столове“ гр. Враца, Община Враца (11.10.1994г. - 10.01.1995г.); Управител на Студентско общежитие гр. Враца, Община Враца (06.02.1995г. - 06.10.2000г.); Мениджър по собствеността на „Атоменергоремонт“ ЕАД гр. Козлодуй (01.11.2001г. - 01.11.2003г.); „Металинженеринг“ ЕООД, гр. Враца - отдел Маркетинг и ПТО (12.07.2004г. - 25.10.2004г.); Юрисконсулт на ХИМКО АД, гр. Враца (01.07.2006г. до 31.09.2006г.); Юрисконсулт в Областна Дирекция „Земеделие“, гр. Враца, МЗХ (01.10.2006г. - 17.05.2009г.); Юрисконсулт в Областна дирекция „Земеделие“, София област към Министерство на земеделието и храните (18.05.2009г. - 01.08.2019г.).

Съгласно служебна бележка (ЧР-09-6/28.01.2022г.) от Директора на Областна дирекция „Земеделие“ - София област, Валери Велковски е с придобит служебен стаж - 15 години, 1 месец и 15 дни на длъжността - Главен юрисконсулт.

От 1 юли 2022г. доц. д-р Валери Велковски е преподавател на трудов договор във Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив, където продължава да заема научната длъжност „Доцент“ по трудово правоотношение (служебна бележка от Президента на Дружеството). През същата година доц. д-р Валери Велковски е включен в Регистъра на академичния състав на НАЦИД, като хабилитирано лице с наукометрични показатели, с текуща академична длъжност „Доцент“, професионално направление 3.8. „Икономика“.

Последните 3-4 години доц. д-р Валери Велковски обогатява професионалните си умения с участия в организирани национални и международни конференции, с което развива своите организационни и комуникационни умения, създава връзки и контакти, които ефективно прилага при организиране на учебния процес и в активната си творческа дейност. Участва и презентира научни доклади по актуална тематика в редица научни форуми (национални, международни и университетски конференции, кръгла маса): Национална научна конференция „Човекът и

Вселената” (ноември 2021г.), посветена на 35-годишнината от създаването на СУБ - Смолян; Международна научна конференция „Изкуственият интелект в сферата на сигурността-предимства и заплахи“, ВУСИ - Пловдив (30 септември 2022г.); Научна конференция „Право и сигурност“, БСУ - Бургас, Център по юридически науки (7-8 октомври 2022г.); Годишна университетска научна конференция, 30 юни-01 юли 2022 г., НВУ „Васил Левски“ гр. Велико Търново (30.06.-01.07.2022г.); Научна конференция „Актуални проблеми на сигурността“, НВУ „Васил Левски“, гр. Велико Търново (27-28 октомври 2022г.); Научна конференция „Ролята на фамилияния бизнес за устойчиво развитие“, Аграрен университет - Пловдив, 2022г.; Научно-практическа конференция „Агробизнесът и селските райони - икономика, иновации и растеж“, Икономически университет - гр. Варна (12.10.2023г.); Юбилейна международна научна конференция „Рискове пред етнорелигиозния мир в контекста на националната и международната сигурност в Югоизточна и Централна Европа“, ВУСИ - Пловдив (3-4 ноември 2023г.); Научна конференция „Логистиката и обществените системи“, НВУ „Васил Левски“ - Велико Търново (16-17 март 2023г.); Научна конференция „Ролята на фамилияния бизнес за устойчиво развитие“, Аграрен университет гр. Пловдив, 2023г.; Годишна университетска научна конференция, НВУ „Васил Левски“ гр. Велико Търново (08-09 юни 2023г.); Кръгла маса „Теория и практика за устойчиво управление и развитие на селските територии в България“, Свищов, 31 май 2024г. по научноизследователски проект № КП-06-Н55/1 от 15.11.2021г. „Развитие на селските територии в условията на трансформираща се към устойчивост икономика“, Фонд „Научни изследвания при МОН.

Представените от кандидата документи съответстват като брой и съдържание на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на ВУСИ за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България:

- Заявление до Ректора за допускане до участие в конкурса;
- Списък на публикациите на кандидата с подпис;
- Справка за приносите и цитиранията с подпис на кандидата;
- Дипломи за висше образование и научна степен и звание (нотариално заверени копия);
- Творческа автобиография на кандидата с негова снимка и подпис;
- Документ за трудов стаж;
- Медицинско свидетелство;

- Свидетелство за съдимост;
- Копие или оригинал на Държавен вестник с обявата на конкурса;
- Монографичен труд, учебници, учебни пособия и/или равностойни публикации в специализирани научни издания или съответни на тях доказателства за постижения в научната област на конкурса, които да не повтарят представените за образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“;
- Справки, свидетелства, удостоверения, сертификати и всякакви други, свързани с участието в процедурата, документи.

В обобщение, налице е кандидат за академичната длъжност “професор” с богат изследователски и практически опит в сферата на икономика и управление на земеделските поземлени ресурси, отговарящ на изискванията на чл. 29, ал. 1, параграфи 1 и 2 от ЗРАСРБ, чл. 60, ал. 1, параграфи 1 и 2 от ППЗРАСРБ и чл. 68, ал. 2, параграф 1 и 2 от Правилника на ВУСИ за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

4. Количествена и качествена оценка (анализ) по критериите и показателите за учебната работа и съответствие с изискванията

Доц. д-р Валери Велковски извършва преподавателска дейност от 2022г. във Висше училище по сигурност и икономика - гр. Пловдив към катедра „Икономика и управление“ от юли 2022г. - преподавател на трудов договор. След постъпването му на трудов договор във ВУСИ гр. Пловдив развива активна дейност при написването и публикуването на самостоятелни университетски учебници и учебни пособия. Разгледаните в тях теми са напълно релевантни към същността на професионалното направление и научната специалност по обявения конкурс. Тематиката на учебниците и учебните пособия е тясно свързана с икономиката и управлението на земеделските поземлени ресурси и те могат да се използват при обучението на студенти от специалност „Аграрна икономика“ „Агробизнес“, „Аграрен мениджмънт“, „Право“ и други.

Съгласно изискванията на чл. 75, ал. 2, параграф 2 от Правилника на ВУСИ за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България, кандидатът следва да има публикувани най-малко 2 учебни помагала (учебник, ръководство за упражнения и др.), с рецензент и ISBN номер, в това число 1 учебник по дисциплината на конкурса, които се използват в обучението на студенти в първичното звено, което е обявило

конкурса. Доц. д-р Валери Велковски е представил за рецензиране 2 (два) учебника и 2 (две) учебни пособия: „Земеделски земи - режими на собственост, ползване и опазване икономически и правни аспекти“, „Земеделски територии - регулация, устройствени планове, строителство“, „Сборник учебни тестове & казуси по икономика и управление на земеделските земи“, „Сборник учебни тестове & казуси по регулационни и планови дейности в земеделските територии“, издадени през 2023 и 2024 година.

В учебника по „Земеделски земи - режими на собственост, ползване и опазване икономически и правни аспекти“, с общ обем от 200 страници, са разгледани въпроси, свързани с особеностите при категоризация и арендуване на земеделски земи; режимите, спецификите и механизмите при тяхното ползване; важни аспекти на собствеността върху земеделските земи и промяната на тяхното предназначение; опазването и рекултивационни мероприятия; отчуждителни процедури и оценяване на земеделски земи, като условие за по-високи икономически резултати. Вторият самостоятелен учебник е по дисциплината „Земеделски територии - регулация, устройствени планове, строителство“, с общ обем от 225 страници. В него са отразени важни характеристики на земеделските територии, възможностите на устройственото планиране, специфичните особености на плановите и регулационни дейности, технологията на инвестиционното проектиране, особеностите на строителството и застрояването върху земеделски територии.

Учебното пособие „Сборник учебни тестове & казуси по икономика и управление на земеделските земи“, с общ обем от 58 страници включва 2 (два) обособени раздела - Тестове и Казуси (по 15 бр.). Обхванати са специфични икономически и управленски аспекти, свързани със законодателството относно земеделските земи и уменията за тълкуване на отделни текстове. Второто самостоятелно учебно пособие „Сборник учебни тестове & казуси по регулационни и планови дейности в земеделските територии“, с общ обем от 56 страници е също с 2 (два) раздела - „Учебни тестове по регулационни и планови дейности в земеделските територии“ и „Казуси по регулационни и планови дейности в земеделските територии“, с балансирано съдържание - по 15 бр. за всеки един от разделите. Казусите са умело подбрани и обхващат различни аспекти от процесите по регулиране и планиране в земеделските територии. Това дава възможност за по-добро усвояване на специфичната проблематика, свързана с познанието на аграрното законодателство и правилното тълкувание на конкретни текстове.

Четири академични издания (2 учебника и 2 помагала) са рецензирани от изявени учени - хабилитирани лица (професори). Учебният ресурс е тясно свързан със специализирания характер на обучението при студенти ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ от специалностите „Аграрна икономика“, „Агробизнес“, „Аграрен мениджмънт“, „Право“ и други. В същото време представляват интерес и за стопански ръководители и предприемачи в аграрния бизнес. Това показва, че доц. д-р Валери Велковски е изпълнил условията за заемане на академичната длъжност „професор“ (чл. 71 от Правилника на ВУСИ, т. 1 - учебна дейност) под формата на 4 (четири) издадени самостоятелни учебни ресурса (учебници и учебни помагала) при спазване на минималното изискване за издадени на най-малко два.

В изискванията за заемане на академичната длъжност „Професор“ във ВУСИ и по-точно т.2 относно допълнителни и препоръчителни критерии към кандидатите за заемане на академичната длъжност, като предимство се посочва „наличието на професионална и/или експертна дейност, изнесени, но непубликувани доклади на наши или международни форуми и други форми научни изяви“. В тази връзка за периода от хабилитирането до настоящия момент доц. д-р Валери Велковски е осъществявал и консултантска дейност в практическа бизнес среда, като консултант по аграрно законодателство и аграрен маркетинг и мениджмънт. Освен това, до края на 2024 г. предстои излизането от печат на още 4 (четири) сборника с доклади от конференции, в които са намерили място научни статии и доклади с автор доц. д-р Валери Велковски по тематика, релевантна на темата на конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“ във ВУСИ – гр. Пловдив.

В обобщение, учебно-преподавателската дейност на кандидата е в пълно съответствие с изискванията на чл. 68, ал. 2, параграф 1 и 2, 5 и 6 от Правилника на ВУСИ за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

5. Количествена и качествена оценка (анализ) по критериите и показателите за изследователската дейност и съответствие с изискванията

По конкурса за „професор“ доц. д-р Валери Велковски е представил **30 научни труда**, в т.ч. *1 хабилитационен труд - монография; 26 статии и доклади в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; 3 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.* Всички те не повтарят предоставените публикации, свързани с

дисертационния труд или тези, като хабилитирано лице с текуща академична длъжност „Доцент 3.8. Икономика“, съгласно изготвения Списък на публикациите.

Разработките на доц. д-р Валери Велковски нямат доказано по законоустановения ред, плагиатство, за което е представена Декларация за оригиналност и достоверност, с което са изпълнени изискванията на чл. 29, ал. 1, параграф 6 от ЗРАСРБ, чл. 60, ал. 1, параграф 6 от ППЗРАСРБ и чл. 68, ал. 2, параграф 6 от Правилника на ВУСИ.

По-ясно изпълнението на минималните национални изисквания, по показатели от 4 до 10 (по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ), на кандидата, се виждат от представената по-долу таблица 1.

Таблица 1.

Р е к а п и т у л а ц и я
на представените за рецензиране публикации за съответствие
с минималните национални изисквания за област 3. „Социални,
стопански и правни науки“, показатели от 4 до 10

Група от показатели (минимален брой точки)	Показател	Брой публикации	Брой точки
В (100 т.)	3. Хабилитационен труд - монография	1	100
Общо по група показатели В:			100 т.
Г (200 т.)	6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	3	90,0
	7. Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове	26	250,0
Общо по група показатели Г:			340 т.
Общо В + Г:			440 т.

От таблицата става ясно, че при сумиране на показателите от Група Г е налице преизпълнение - 340 точки (със 140 т. повече от изискуемия минимален брой от 200 точки).

Прави впечатление, че от представените за рецензиране общо 30 научни труда, 28 (или 93,3 %) са самостоятелни, а именно: 1 монография, 24 научни статии и доклади и 3 индексирани публикации. От представените за рецензиране трудове, 7 са публикувани на английски език, а 2 от тях са публикации в чужбина. От представените за рецензиране 3 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни и трите са индексирани в Web of Science (CABI) - Q4.

От представените трудове, най-значим е хабилитационният труд на тема *„Оземляването като механизъм за устойчиво развитие на земеделските територии - икономически и социални аспекти (на примера на емпирично изследване)“* с общ обем от 184 страници. Трудът е публикуван под научното ръководство на хабилюван учен и е рецензиран от двама професори. В монографичния труд са изследвани проблемите при оземляване със земеделска земя в земеделските територии. Аргументира се използването на различни възможности, които са предвидени и регламентирани в аграрното законодателство на Република България. Търсят се отговори на предизвикателствата, свързани с минимизиране на площите с необработваема земя и превръщането им в обработваеми такива. Изясняват се функциите и ролята на механизма на оземляване в земеделските територии, заедно с произтичащите от развитието на процеса - икономически, социални и демографски резултати.

Авторът задълбочено проучва темата, като демонстрира умения за умело боравене с научни понятия, стремеж към критичен анализ на научни съждения и се придържа към научен стил в изложението. Проведено е емпирично проучване, чрез разработена и разпространена до определен брой респонденти анкетна карта. Именно чрез резултатите от практическото изследване се апробират заложените 2 хипотези относно оземляването със земеделски земи, като необходим в перманентен план механизъм, влияещ върху устойчивото развитие на земеделските територии и същността на оземляването като правна технология.

Монографичният труд е в съответствие с минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (съгласно Приложение № 1 – група показатели В) и чл. 68, ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ във ВУСИ).

Представените 29 статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томове, вкл. 3 (три) от тях индексирани в световни бази данни, отговарят на минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“,

съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (съгласно Приложение № 1 - група показатели Г 6 и Г 7).

Въз основа на представените за рецензиране научни публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 4 до 10, може да се очертаят следните по-важни области, в които са насочени научните интереси на кандидата:

***Първо**, по проблемите, свързани с устойчивото управление на земеделските земи в Република България (опазване на почвения ресурс; собствеността; промяната на предназначението; замяна и уедряване; ползването; поземлените отношения; земеделските земи, определени за биологично земеделие; смяната на предназначението на земеделската земя или строителство върху земеделската земя без смяна на предназначението; пътната инфраструктура) са посветени 13 публикации - 1 авторова монография и 12 статии и доклади, от които 3 са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни от Група Г, показатели 6 и 7 от Списъка с представените за рецензиране публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 4 до 10);*

***Второ**, по проблемите, свързани със спецификите в аграрното законодателство (регламентирането на изкуствения интелект; договорните практики свързани със земеделските земи; облигационните отношения в аграрния сектор; законовия инструментариум, даващ възможност на лицата от ромската етническа група за заетост; правни аспекти при окрупняване на земеделските земи и „белите петна“; оземляването на безимотни и малоимотни граждани; екологичното строителство; специфичните режими на зоните за териториално устройствена защита; спецификите в регистрационния механизъм за земеделските стопани; особеностите в концесионните политики на общините, са посветени 11 публикации (Група Г), показател 7 от Списъка с представените за рецензиране публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 4 до 10).*

***Трето**, по проблемите, касаещи различни аспекти от управлението на земеделските стопанства и дигитализацията на логистичната инфраструктура в тях, селските райони (демографската политика, фамилияния бизнес), земеделската логистика и спецификите на логистичните системи върху земеделските територии, са посветени 6 публикации (Група Г), показател 7 от Списъка с представените за рецензиране публикации за*

съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 4 до 10).

Публикациите отговарят на тематиката на професионалното направление 3.8. Икономика („Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси“). Част от тях имат интердисциплинарен характер и са от областта на професионалните направления 3.6. Право и 3.7. Администрация и управление, които са също от област на висшето образование 3. Социални стопански и правни науки.

Обобщено може да се твърди, че научната продукция в количествено и качествено отношение е в съответствие с минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и отговаря напълно на условията за заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно чл. 68, ал. 2 от Правилника на ВУСИ за прилагане ЗРАСРБ при заемане на академичната длъжност “професор” по научната специалност „Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси“.

6. Съответствие с приносите в научните изисквания с обявените от кандидата

Очертаните в Справката за научните и научно-приложни приноси в представените за рецензиране публикации и материали от доц. д-р Валери Велковски, съгласно изискванията на чл. 60, ал. 3 от ППЗРАСРБ и чл. 70, т. 3 от Правилника за прилагане ЗРАСРБ, утвърден от Ректора на ВУСИ, кореспондират със съдържащи се постижения в представените за рецензиране публикации, като са обособени по области на принос:

Първо, вследствие на критичен анализ, обобщения и препоръки относно устойчивото развитие на земеделските територии, като основен принос в голяма част от публикационната активност на автора е насочеността към проучване и анализиране на интегрирани подходи за усъвършенстване управлението на земеделските земи, на основата на парадигмата за устойчиво развитие, с фокус върху оземляването със земеделски земи в земеделските територии, собствеността и ползването на земеделски земи, замяната и уедряването, смяната на тяхното предназначение. На тази основа са изведени приноси, които могат да се определят като:

Научни приноси [B1;показател Г: А-1,2,3; А1-1,2,6,9,13,18,21,22; Б1-2]

- Анализирани и допълнени са знания в съвременните условия, свързани със спецификите на собствеността върху земеделските земи и опазването на почвения ресурс - теоретични аспекти, външни и вътрешно-

организационни проблеми, правни аспекти, положителни и негативни ефекти, проблеми;

- Аргументиран е приносния момент при извеждане значимостта на процеса при оземляване, като същевременно се акцентира върху въздействието на цялостния механизъм с извеждане на множество ефекти за развитие на територията в национален, регионален и локален мащаб;

- Проучена и установена е необходимостта от търсенето на успешни модели/механизми за свеждане до минимум на площите с необработваема земя и пълноценното им оползотворяване. Доказан е ефекта от оземляването със земеделска земя в земеделските територии, чрез въвеждането и използването на възможностите, които са регламентирани в аграрното законодателство на Република България;

- Идентифицирани са „проблемни полета“ при прилагането на механизма на оземляването и са очертани насоките за устойчивото развитие на земеделските територии, чрез неговото използване. Систематизирани са изводи и препоръки относно оземляването, като работещ механизъм за всяка конкретна територия.

Второ, в групата публикации, свързани с прилагане на аграрното законодателство и неговите измерения - инструментариум, правни аспекти, специфични моменти при въвеждане в практически условия и т.н. В част от тази група публикации са изведени приноси, които могат да се определят като:

Научни приноси:

[показатели от група Г: А1-3,4,7,10,11,12,14,19,20;А2-2;Б1-1]

- Изяснени и анализирани са особеностите в процедурно отношение при замяната на земеделски земи като инструмент за устойчивост в земеделските територии;

- Установени и доказани са пропуските при оземляване, при окрупняване на земеделски земи, при договорните практики, облигационните отношения;

- Изведени и систематизирани са пропуски в нормативната уредба по отношение собствеността и ползването на земеделските земи.

Трето, като основен принос в тази група публикации се отнасят надграждане основите за значимостта на управленските практики в земеделските стопанства и необходимостта от нов поглед към въпросите за намаляване обезлюдяването в селските райони, развитие на успешни бизнес практики и логистика, с цел повишаване конкурентоспособността на

местната икономика.

Научни приноси [показатели от група Г: А1-5,8,15,16,17; А2-1]

- Извършен е критичен анализ на състоянието и перспективите за развитие на фамилия бизнес в селските територии. Обосновано е значението на някои важни фактори, като предпоставка за разкриване на неговия потенциал, чрез извършването на емпирично изследване;

- Установени са демографските особености при управление на земеделските стопанства, както и необходимостта от промяна на демографската политика в селските райони;

- Изведени на преден план са текущите проблеми при дигитализация на логистичната инфраструктура в земеделските стопанства, специфичните характеристики на логистичните системи и земеделската логистика като цяло.

Голяма част от представените научни приноси имат и научно-приложен характер, а резултатите са имплементирани в учебни дисциплини, което също може да се определи като **научно-приложни приноси**.

Представените трудове, освен че имат значителен принос към обогатяването на теорията в сферата на икономиката и управление на земеделските поземлени ресурси, имат и висока практическа стойност, с оглед на значимостта на предизвикателствата пред съвременното управление на земеделските земи, свързани с усложнените условия за ефективен административен мениджмънт на всички нива в частта, свързана с териториално-устройствени аспекти на поземлената собственост и демографската политика в селските райони.

7. Характеризиране академичната известност на кандидата

На база изготвена и подписана Справка, от юли 2024 г. за цитиранията в научни публикации от периодични издания и в сборници от конференции, за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, са идентифицирани над 20 цитирания на доц. д-р Валери Велковски в публикации на други научни работници.

Цитиранията, които се включват в показател Д (сума от показателите от 11 до 13) са съответно: за показател Д11 - 1 (един) цитат в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, което носи 15 точки, за показател Д12 – 25 (двадесет и пет) цитата в колективни томовете с научно рецензиране, което носи 10

точки, с което кандидатът напълно покрива и препокрива минимално изискваните точки по показател Д (100 т.), съгласно Правилника на ВУСИ.

8. Критични бележки и предложения

Към кандидата за академичната длъжност „Професор“ - доц. Велковски имам следните препоръки и конкретни бележки:

- Да увеличи публикационната си активност в реферирани научни издания с Импакт фактор и Импакт ранг (Web of Science & Scopus);
- Да повиши публикациите си в специализирани научни списания у нас и в чужбина;
- Препоръчвам на кандидата да разшири научните си изследвания и областта на икономиката и управлението на аграрния бизнес;
- Препоръчително е ръководство на докторанти в научната област на кандидата;
- Да се избягват неточности при описанията на представени документи. Така например „Сборник учебни тестове & казуси по регулационни и планови дейности в земеделските територии“ е издаден през 2024 година (видно от pdf), а списъка с публикации изготвен от кандидата, относно показател „Е“ за същото учебно пособие се посочва - 2023 г.

Посочените възможности и препоръки не омаловажават достойнствата на рецензираните разработки и не влияят върху научните приноси, а могат да допринесат за тяхното по-прецизно разкриване.

9. Обобщено заключение и становище

Доц. д-р Валери Велковски участва в конкурса за академичната длъжност “професор” с достатъчен обем качествени научни трудове. В научните си изследвания той демонстрира задълбоченост, иновативност и аналитично мислене, и в тях присъстват научни и научно-приложни приноси. Негово предимство е дългогодишният му опит в консултантска и експертна дейност и несъмнената му експертиза по въпроси свързани с аграрно законодателство и мениджмънт. Представените документи покриват необходимите наукометрични показатели и показателите, които отразяват измеримите академични резултати заложиени в минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, и чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ. Кандидатът напълно отговаря на условията за заемане на академичната длъжност “професор” по научната специалност „Икономика и управление на

земеделските поземлени ресурси”, посочени в чл. 68 от Правилника за прилагане ЗРАСБ във ВУСИ, както и допълнителните и препоръчителни критерии към кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор“ във Висшето училище по сигурност и икономика – гр. Пловдив.

Посоченото ми дава основание с пълна убеденост да предложа на членовете на научното жури, на доц. д-р Валери Йорданов Велковски да бъде присъдена академичната длъжност “ПРОФЕСОР” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление на земеделските поземлени ресурси“ към катедра „Икономика и управление“, за което аз ще гласувам с “ДА”.

01.11.2024г.
гр. Свищов

Изготвил:

(проф. д-р Марина Николова)